

معلولیت هر معلول به اعتبار محدودیت آن است از آن جهت که عین وجود نیست معلول است.

شماره پرسش: ۲۴۲۳۶

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۸/۳/۸ ۲۱:۳۸:۳۶

متن پرسش

سلام: در برهان علیت هر چیزی که حادث شمرده شود، به علت اول ختم می گردد. (دور و تسلسل باطل است). اما دو مبحث پیش می آید اگر جهان حادث زمانی باشد که چون معلول و علت تام همواره قرین هستند، اگر جهان حادث زمانی باشد و ازلی نباشد، با ازلی بودن و قدیم بودن علت تام تعارض دارد. اگر جهان کائنات ازلی باشد و حادث زمانی نباشد و حادث ذاتی باشد، دیگر نمی توان در برهان علیت چنین گفت: هر چیزی که حادث باشد (چه زمانی چه ذاتی) علت دارد! این بعنوان یک اصل قابل پذیرش عقلانی نیست! ما حتی نمی توانیم یک مثال از یک پدیده ازلی (قدیم) که حادث زمانی نیست اما به علت نیاز دارد بیان کنیم! چگونه وقتی یک مثال برایش نداریم که قابل لمس و شهود باشد آن را به عنوان اصل بپذیریم و از آن نتیجه گیری کنیم؟ و بگوییم هر چیز ازلی اگر حادث ذاتی باشد، معلول است؟! همچنین باید ثابت شود کل جهان حادث ذاتی است. خیلی گشتم ولی جواب عقلی و قانع کننده هنوز نیافتم.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: باید متوجهی معلولیت معلول بود به هر اعتبار، چه معلول زمانمند و چه غیر زمانمند. به قول فارابی، معلولیت هر معلول به اعتبار محدودیت آن است از آن جهت که عین وجود نیست معلول است. موفق باشید